

ΟΙΚΟΣΧΗΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ 2024 ΦΑΚΕΛΟΣ

Ο νέος χάρτης επιδοτήσεων για τα eco-schemes 2024

Συν 5 ευρώ στη σπορά σκληρού, 7 ευρώ στα ψυχανθή και 5 ευρώ για βιολογικό βαμβάκι

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Αλλάζει θεμελιωδώς ο τρόπος πληρωμής των οικολογικών σχημάτων με σοβαρές ανακατατάξεις στα ποσά επιδότησης σε σχέση με το 2023, ύστερα από την τελευταία τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου περί υπερβάλλουσας ζήτησης, που καθορίζει ένα ενιαίο ποσοστό μείωσης των πριμ.

Οι ποσοστιαίες μειώσεις των κονδυλίων στην περασμένη πληρωμή eco-schemes δεν ήταν ενιαίες. Για παράδειγμα στην παρέμβαση με κωδικό Π1-31.1 για τις σπορές, η μείωση ήταν 57% και στα βιολογικά (Π1-31.9) ήταν 37%. Την ίδια ώρα η μείωση που απαιτούσε η υπερβάλλουσα ζήτηση ήταν 43% κατά μέσο όρο, με βάση πάντα τα στοιχεία πλη-

ρωμών του ΟΠΕΚΕΠΕ (Μάιος 2024).

Η Agrenda έκανε μία πρώτη ανάλυση του πώς θα διαμορφωθούν οι επιδοτήσεις του 2024 με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο στα οικολογικά σχήματα, εφόσον υποθέσουμε πως η υπερβάλλουσα ζήτηση θα απαιτήσει ξανά μείωση ποσών 43% (βλ. πίνακα σελ. 28-29). Προφανώς, τυχόν «μαγειρέματα» στις σχετικές Δράσεις όπως αναλύονται μέσα στο Φάκελο, δεν έχουν ληφθεί υπόψη. Η μείωση των μοναδιαίων ποσών ενίσχυσης υπολογίστηκε με ενιαίο ποσοστό ύψους 43% όπως ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο που έχει τεθεί σε ισχύ από τις αρχές Σεπτεμβρίου. Μετά το ΟΣΔΕ, τις διορθώσεις και λίγο πριν τις πληρωμές θα καθοριστεί το τελικό ποσοστό μείωσης. Δεν θα είναι έκπληξη αν η οριζόντια μείωση είναι ακόμη μεγαλύτερη (π.χ 50%).

Οι διαφορές στα πριμ

Αν είναι να επισημάνουμε κάποιες διαφορές στα πριμ που βγάζουν «μάτι», για παράδειγμα η σπορά στα κτηνοτροφικά ψυχανθή κερδίζει συν 7 ευρώ το στρέμμα, ποσό που είναι αρκετά υψηλό για μία ετήσια καλλιέργεια, ενώ παράλληλα και στη σπορά σκληρού προστίθενται ακόμη 5 ευρώ το στρέμμα. Από την άλλη έχουμε μικροαλλαγές στα περισσότερα πριμ για τις δενδρώδεις καλλιέργειες. Ωστόσο εδώ αξίζει να επισημάνουμε πως η βιολογική αιγοπροβατοτροφία «χάνει» περί τα 5 ευρώ το κεφάλι, ένα πράγματι σημαντικό ποσό. Διόλου μικρή και η απώλεια των 6 ευρώ το στρέμμα που καταγράφεται στις δακοπαγίδες, την ώρα που τα θερινά κλαδέματα «τσιμπάνε» 2 ευρώ παραπάνω.

Μειώσεις κονδυλίων
Οι ποσοστιαίες μειώσεις των κονδυλίων στην περασμένη πληρωμή eco-schemes δεν ήταν ενιαίες

Το θεσμικό πλαίσιο αφήνει χώρο για μαγειρέματα

Εντός των Δράσεων, οι αρχές έχουν το ελεύθερο να διαμορφώσουν το πριμ όπως αυτές θέλουν

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Αρκετές «τρύπες» και ελευθερία για κατά το δοκούν ερμηνεία του θεσμικού πλαισίου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, αφήνει η τελευταία τροποποίηση των εθνικών διατάξεων, για το πώς θα μειώνονται οι επιδοτήσεις στα eco-schemes, σε περίπτωση υπερβάλλουσας ζήτησης.

Το νέο πλαίσιο αναφέρει, με απλά λόγια, πως άπαξ και υπάρχει υπερβάλλουσα ζήτηση στα eco-schemes, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μειώσουν οριζόντια σε όλες αυτές τις «δράσεις/παρεμβάσεις» το πριμ.

Εδώ κρύβεται όλο το ζουμί για το πόσα χρήματα θα καταλήξουν στις τσέπες των αγροτών: Στο τι εννοεί ο συγγραφέας της ΥΑ (ΦΕΚ 5170/Β'/2024), με τον όρο «δράσεις/παρεμβάσεις».

Τα eco-schemes λοιπόν στην Ελλάδα, χωρίζονται σε δέκα παρεμβάσεις με τον κωδικό «Π1-31.X» που εμπεριέχουν συνολικά 28 δράσεις, με τον κωδικό «Δράση 31.X-X». Για παράδειγμα η παρέμβαση Π1-31.6 χωρίζεται σε 13 δράσεις. Άρα η ΥΑ ορίζει ότι σε κάθε μία από τις 28 δράσεις όπου υπήρξε υπερβάλλουσα ζήτηση το ποσοστό μείωσης του ποσού θα πρέπει είναι ενιαίο.

Αλλά: Στα Βιολογικά η παρέμβαση είναι μία ενιαία με κωδικό Π1-31.9, δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση είτε μιλάμε για βιολογική ελιά ή βιολογικά αιγοπρόβατα. Οπότε, ο ΟΠΕΚΕΠΕ μπορεί να μαγειρέψει όπως αυτός θέλει τις επιδοτήσεις ανά καλλιέργεια και εκτροφή εντός των Δράσεων. Δηλαδή να μειώσει το πριμ στην ελιά 40% και στα αιγοπρόβατα 23% κ.ο.κ (πραγματικά ποσοστά που ίσχυαν το 2023). Αρκεί πολύ απλά, το ποσοστό μείωσης στο σύνολο της Παρέμβασης των Βιολογικών που θα προκύπτει να είναι ίσο με τις υπόλοιπες. Το ίδιο ισχύει και με άλλες πολύ κρίσιμες Δράσεις, όπως για παράδειγμα τη Δράση 31.1-A για τις χειμερινές σπορές. Δεν υπάρχει άλλος κωδικός για ψυχανθή και άλλος για σκληρό σπάρι. Οπότε οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μειώσουν τα ποσοστά εντός της δράσης όπως το επιθυμούν. Αρκεί φυσικά να εξυπηρετείται ο μέσος όρος.

Τα eco-schemes στην Ελλάδα, χωρίζονται σε δέκα παρεμβάσεις με τον κωδικό «Π1-31.X» που εμπεριέχουν συνολικά 28 δράσεις, με τον κωδικό «Δράση 31.X-X»

Τι σημαίνουν όλα αυτά για το ύψος του πριμ για το 2024

Οι ποσοστιαίες μειώσεις των κονδυλίων στην περασμένη πληρωμή eco-schemes δεν ήταν ενιαίες. Για παράδειγμα στην παρέμβαση με κωδικό Π1-31.1 για τις σπορές, η μείωση ήταν 57% και στα βιολογικά (Π1-31.9) ήταν 37%. Την ίδια ώρα η μείωση που απαιτούσε η υπερβάλλουσα ζήτηση ήταν 43% κατά μέσο όρο, με βάση πάντα τα στοιχεία πληρωμών του ΟΠΕΚΕΠΕ (Μάιος 2024).

Η Agrenda έκανε μία πρώτη ανάλυση του πώς θα διαμορφωθούν οι επιδοτήσεις του 2024 με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο στα οικολογικά σχήματα, εφόσον υποθέσουμε πως η υπερβάλλουσα ζήτηση θα απαιτήσει ξανά μείωση ποσών 43% (βλ. πίνακα σελ. 28-29). Προφανώς, τυχόν «μαγειρέματα» όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω για τις σχετικές Δράσεις, δεν έχουν ληφθεί υπόψη.

Οι επίμαχες διατάξεις της ΥΑ

Προστίθεται άρθρο 32Α ως εξής: «Διαδικασία προσδιορισμού των ετήσιων μοναδιαίων ποσών των άμεσων ενισχύσεων στην περίπτωση υπερβάλλουσας ζήτησης»

[...] 3. Για την περίπτωση μη ύπαρξης αδιθέτων πόρων, ο προσδιορισμός των ετήσιων μοναδιαίων ποσών των άμεσων ενισχύσεων σε παρεμβάσεις/δράσεις με υπερβάλλουσα ζήτηση θα πραγματοποιείται με

ενιαία ποσοστιαία μείωση επί του συνόλου των εν λόγω παρεμβάσεων/δράσεων ανεξαρτήτως του ποσοστού της υπερβάλλουσας ζήτησης στις επί μέρους παρεμβάσεις/δράσεις (στο ίδιο ποσοστό για όλες τις παρεμβάσεις/δράσεις με υπερβάλλουσα ζήτηση, ανεξάρτητα από το ποσοστό της υπερβάλλουσας ζήτησης ανά παρέμβαση/δράση).

4. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) ενημερώνει τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τα ετήσια ενδεικτικά χρηματοδοτικά κονδύλια του εγκεκριμένου ΣΣ ΚΑΠ προκειμένου εν συνεχεία ο ΟΠΕΚΕΠΕ συνεκτιμώντας τη ζήτηση που εκδηλώθηκε για τις επιμέρους παρεμβάσεις των άμεσων ενισχύσεων, να ενημερώσει εγγράφως και εγκαίρως τους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς (ΕΦ) για τα νέα διαθέσιμα ετήσια χρηματοδοτικά κονδύλια για κάθε παρέμβαση ή όπου απαιτείται για κάθε μοναδιαίο ποσό, εφαρμόζοντας την ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία κατανομής, μετά την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων ελέγχων και πριν την πραγματοποίηση των πληρωμών.

5. Οι Ενδιάμεσοι φορείς (ΕΦ), λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ, εισηγούνται τη σχετική υπουργική απόφαση για τον καθορισμό του ετήσιου μοναδιαίου ποσού, προβαίνοντας όπου απαιτείται σε αναλογικές μειώσεις των προβλεπόμενων μοναδιαίων ποσών του ΣΣ ΚΑΠ.